

Warszawa, 23 marca 2021 r.

Pierwszy rok umowy handlowej UE przyniósł wzrost polskiego eksportu do Japonii o prawie 20 proc.

W 2019 r. 80 proc. polskiego eksportu trafiło na rynek unijny. Jednocześnie, aż 42 proc. importowanych do kraju towarów pochodziło spoza UE. Aby zrównoważyć bilans handlowy, polscy eksporterzy powinni w większym stopniu wykorzystywać szanse ekspansji kreowane przez strefy wolnego handlu. W latach 2015-2019 udział Ukrainy w polskim eksporcie towarów wzrósł o 0,6 pkt. proc., zaś w pierwszym roku obowiązywania umowy o wolnym handlu między UE a Japonią polski eksport do tego kraju wzrósł o 18,3 proc. Do rynków szczególnie atrakcyjnych z perspektywy wzrostu eksportu polskich produktów zaliczają się również Korea Południowa oraz Kanada. Takie wnioski płyną z najnowszego raportu Polskiego Instytutu Ekonomicznego „Polska a strefy wolnego handlu. Powolne wykorzystanie liberalizacji”.

80 proc. polskiego eksportu jest kierowana do krajów UE w ramach jednolitego rynku. Pozostała część wymiany przypada na państwa, z którymi UE zawarła umowy o wolnym handlu, udzieliła jednostronnie preferencji w dostępie do swojego rynku lub z którymi handel odbywa się na zasadach ogólnych WTO. Spośród analizowanych szczegółowo krajów, największe korzyści polscy eksporterzy odnieśli w wyniku umowy z Ukrainą, relatywnie najmniejsze dzięki porozumieniu z Kanadą. W przypadku Japonii mieliśmy do czynienia z wyraźnym skokiem eksportu polskich towarów w 2019 r., będącym pierwszym rokiem obowiązywania umowy (o ponad 18 proc.).

Z naszych analiz wynika, że aż 41 proc. polskiej wartości dodanej konsumowanej w Japonii oraz 37 proc. w Korei Płd. i 30 proc. w Kanadzie trafiło tam przez inne kraje. Największym eksporterem polskiej wartości dodanej byli Niemcy, zaś w dalszej kolejności Chiny, USA, Wielka Brytania, Francja, Włochy oraz Czechy. Polscy przedsiębiorcy mogli zatem odnieść pośrednie korzyści z utworzenia stref wolnego handlu poprzez uczestnictwo w globalnych łańcuchach wartości oraz współpracę z rozpoznawalnymi markami zagranicznymi. Poprawa warunków dostępu do rynków pozaunijnych to dla polskich eksporterów szansa, szczególnie jeśli dopasują swoją ofertę do specyfiki poszczególnych krajów. W przypadku rozwiniętych państw azjatyckich poprawa polskiej pozycji eksportowej może nastąpić dzięki oferowaniu produktów wysokiej techniki, co przysłuży się procesowi transformacji polskiego eksportu w kierunku zwiększenia wolumenu sprzedaży dóbr o dużej wartości dodanej – mówi Łukasz Ambroziak, analityk zespołu handlu zagranicznego Polskiego Instytutu Ekonomicznego, autor raportu.

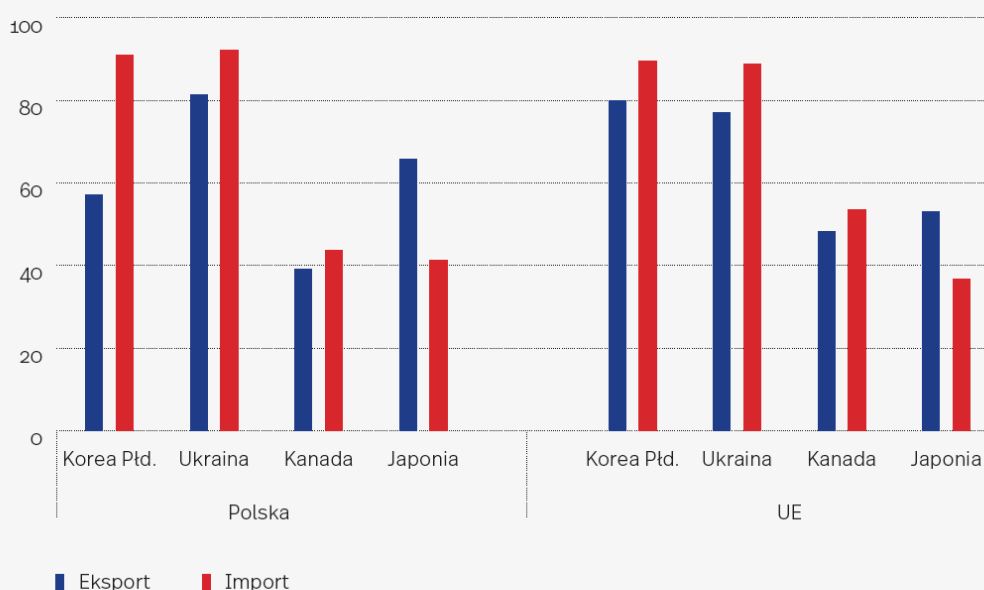
Korzyści ze stref wolnego handlu widoczne, ale może być lepiej

Wprawdzie z preferencyjnego dostępu skorzystało w 2019 r. 77 proc. towarów do tego uprawnionych, to jednak polscy eksporterzy wciąż nie w pełni korzystają z przyznanych państwom UE na mocy umów o wolnym handlu możliwości. W największym stopniu polscy eksporterzy korzystali z przyznanych preferencji w eksporcie do Ukrainy, gdzie aż

81 proc. objętych preferencjami towarów rzeczywiście z nich skorzystało. W przywozie do Japonii ten wskaźnik wyniósł już zauważalnie mniej, bo 66 proc., w przypadku Korei Płd. 57 proc., zaś w przypadku Kanady tylko 40 proc. Należy pamiętać, że rola rynku ukraińskiego rosła już w okresie przed wejściem umowy w życie, a po 2016 r. dodatkowo się zwiększyła, co sprawiło, że udział Ukrainy w polskim eksporcie towarów w latach 2015-2019 wzrósł o 0,43 pkt. proc. Podobnie wyglądała sytuacja, jeżeli chodzi o eksport usług. Udział Ukrainy w polskim eksporcie usług w 2019 r. wyniósł 4,9 proc. i był o 0,6 pkt. proc. wyższy niż przed wejściem w życie porozumienia DCFTA.

Umowy o wolnym handlu to także szansa na pogłębienie współpracy inwestycyjnej. Obecnie polskie inwestycje bezpośrednie na Ukrainie koncentrują się w sektorze finansowym, budowlanym, a także w przemyśle motoryzacyjnym, meblowym, odzieżowym, spożywczym oraz w branży kosmetycznej i wyposażenia wnętrz. W przypadku Korei Płd. kluczowe obszary aktywności inwestycyjnej polskich firm to branża budowlana, okrętowa oraz biofarmaceutyki. Z kolei aktywność inwestycyjna polskich przedsiębiorstw w Kanadzie była skoncentrowana głównie w sektorze poszukiwawczo-wydobyczym.

▬ Wykres 6. Stopień wykorzystania preferencji celnych w przywozie do krajów trzecich z Polski i całej UE oraz w przywozie całej UE i Polski z krajów trzecich (w proc.)

Źródło: opracowanie własne PIE na podstawie: EC (2020b; 2020c).

Perspektywy rozwoju współpracy handlowej z rynkami pozaunijnymi

Wśród najbardziej perspektywicznych grup produktów w kontekście eksportu do Korei Płd. znajdują się artykuły rolno-spożywcze, kosmetyki, wyroby przemysłu stocznioowego oraz maszynowego, a także gry komputerowe, produkty medyczne oraz usługi

technologiczne w obszarze ochrony środowiska. Z kolei Polska jest atrakcyjnym rynkiem dla koreańskich firm inwestujących w produkcję sprzętu elektronicznego, AGD, zaawansowanych technologii informacyjnych, a także dla przedsiębiorstw z branży motoryzacyjnej. Jeżeli chodzi o eksport do Ukrainy, w gronie najbardziej perspektywicznych produktów znajdują się maszyny i urządzenia do produkcji, produkty rolno-spożywcze, kosmetyki, artykuły drogeryjno-higieniczne oraz środki czystości. Polscy inwestorzy mają także szansę zaangażować się w budowę ukraińskiej infrastruktury drogowej i kolejowej. Czynnikiem dodatkowo wzmacniającym pozycję polskich produktów na rynku ukraińskim jest duża skala emigracji zarobkowej z Ukrainy do Polski. Jeżeli chodzi o rynek kanadyjski, to atrakcyjnymi obszarami dla polskich eksporterów są wyroby przemysłu lotniczego, materiały budowlane, technologie energetyczne i cyfrowe, rozwiązania IT, żywność oraz meble. W przypadku Japonii, największe szanse na eksport mają wysokiej jakości produkty żywnościowe o długim okresie przydatności, ceramika, kosmetyki, a także oprogramowanie dla branży finansowej i technologicznej oraz gry komputerowe.

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank ekonomiczny z historią sięgającą 1928 roku. Obszary badawcze Polskiego Instytutu Ekonomicznego to przede wszystkim handel zagraniczny, makroekonomia, energetyka i gospodarka cyfrowa oraz analizy strategiczne kluczowych obszarów życia społecznego i publicznego w Polsce. Instytut wykonuje analizy i ekspertyzy na potrzeby realizacji Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, a także popularyzuje polskie badania naukowe w zakresie nauk ekonomicznych i społecznych w kraju i za granicą.

Kontakt dla mediów:

Ewa Balicka-Sawiak

Rzecznik Prasowy

T: +48 727 427 918

E: ewa.balicka@pie.net.pl